

Motion

1984/85:3217

Kjell Mattsson m. fl.

Försöksverksamhet med förenklade regler om byggnadslov m. m. i vissa kommuner (prop. 1984/85:207)

Regeringen föreslår i propositionen förenklade regler på byggnadslagstiftningens område som en del i försöksverksamhet med kommunal självstyrelse som under tiden fram till utgången av år 1988 skall äga rum i några kommuner.

Förslagen innebär att tolv kommuner får möjlighet

- att minska kravet på byggnadslov i vissa fall,
- att i större utsträckning än för närvarande lämna byggnadslov för tillfälliga ändamål,
- att sänka kravet på ansökningshandlingar, besiktningar m. m. i ärenden om byggnadslov,
- att införa lättnader när det gäller att utan byggnadslov uppföra vissa mindre komplementbyggnader.

Vidare föreslås att kommunerna skall överta beslutanderätt i vissa bostadslåneärenden.

I propositionen anförts att de förslag som nu framläggs ligger i linje med det förslag till ny park- och bygglag som regeringen ännu inte avlämnat till riksdagen. Eftersom lagrådet uttalat stark kritik mot lagrådsremissens förslag till hur kommunernas planläggning förhåller sig till bestämmelserna om normgivning i regeringsformen, för statsrådet ett resonemang om hur regeringen ser på lagrådets kritik. Sammanfattningsvis konstaterar statsrådet "att såväl PBL-förslagets detaljplaner och områdesbestämmelser som mitt förslag till försöksverksamhet på byggnadslagstiftningens område i alla delar är förenliga med bestämmelserna om lagar och andra föreskrifter i 8 kap RF."

Är en försöksverksamhet i ett fåtal kommuner meningsfull?

Regeringen har upprepade gånger aviserat att propositionen om ny plan- och bygglag skall lämnas till 1984/85 års riksdag. Ursprungligen har ikraftträdandet planerats ske den 1 januari 1986. Detta datum är nu helt inaktuellt. Den nu föreslagna försöksverksamheten utformas så att kommunerna skall upprätta förslag till inom vilka områden lättnader skall ske. Förfarandet är detsamma som vid upprättande av generalplan. De av kommunen antagna förslagen skall fastställas av länsstyrelserna som också förutsätts medverka under beredningen av förslagen. Försöksverksamheten kommer därför antagligen inte att ha någon praktisk effekt förrän ett stycke

in på 1986. Någon utvärdering av försökens resultat kan inte ske, eftersom den nya plan- och bygglagen avses träda i kraft den 1 januari 1987. En särskild lagstiftning för att en verksamhet skall kunna starta i begränsad skala mindre än ett år före en allmän lagändring framstår som helt meningslös. Av detta skäl bör propositionen avslås.

Lagrådets synpunkter på vissa delar av PBL-förslagets förenlighet med grundlagen

Förändringar i bygglovsregler m. m. borde rimligtvis ske genom ändringar av nu gällande bygglag och byggnadsstadga. Eftersom riksdagen inte haft någon möjlighet att ta ställning till den tänkta ändringen av plan- och bygglagen anser vi det felaktigt att försöksverksamheten skulle bygga på ett nytt system.

Vid införande av en ny bygglag är det en viktig fråga för riksdagen att klarlägga den föreslagna lagstiftningens överensstämmelse med grundlagen. Regeringen tar nu upp denna viktiga fråga i en proposition om försöksverksamhet i vissa kommuner. Det är närmast oförsäkt mot riksdagen eftersom motionstiden utgår den 10 maj och riksmötet avslutas den 11 juni. Konstitutionsutskottet har därför högst tio dagar på sig för att avge ett yttrande till bostadsutskottet. En sådan behandlingsordning kan inte accepteras. Av detta skäl bör propositionen avslås. Grundlagsenligheten bör behandlas i samband med riksdagens genomgång av förslaget till ny plan- och bygglag.

Ändringar i bygglov m. m.

Centerpartiet har i olika sammanhang föreslagit att bygglovsskyldigheten bör minskas väsentligt. Tidigare motioner har avslagits av riksdagen med hänvisning till att riksdagen skulle få ett samlat reformförslag att behandla. Eftersom detta inte blir möjligt under detta riksmöte, yrkar vi nu på förändringar i byggnadslag och byggnadsstadga, inte som försöksverksamhet utan som definitiva ändringar och gällande i hela riket.

Inom planlagda områden bör de byggnader som enligt planen får uppföras kunna om- och tillbyggas utan bygglovsprövning. Speciella föreskrifter i planbestämmelserna skall följas. De åtgärder som regeringen nämner i propositionens lagförslag 2 § bör vara bygglovsfria.

För bebyggelse utanför plan skall enligt vår mening inte krävas byggnadslov annat än i samband med byggnadens tillkomst. Om- och tillbyggnader, mindre kompletmentbyggnader, murar, plank, schaktning osv. skall alltså inte kräva byggnadslov.

Riksdagen bör därför i anslutning till att proposition 1984/85:207 avslås uppdra till regeringen att lägga fram förslag till ändring av byggnadslag och byggnadsstadga i enlighet med vad som ovan anförts.

Försöksverksamheten med långivning m. m.

Centerpartiet har i sina bostadsmotioner argumenterat för utökad kommunal handläggning och beslut i bostadslåneärenden. I vissa avseenden har vi gjort detta avhängigt av ändringar i lånesystem och låneregler. Vi anser att de ändringar regeringen föreslår är för små men ändå steg i rätt riktning. Ändringarna bör inte begränsas till försökskommunerna utan gälla samtliga.

Hemställen

Med hänvisning till vad vi ovan anfört hemställer vi

1. att riksdagen med avslag på proposition 1984/85:207 beslutar att som sin mening ge regeringen till känna
 - a) vad som i motionen anförts om minskad byggnadslovsskyldighet inom stads- och byggnadsplan resp. för områden utanför plan.
 - b) vad som i motionen anförts om att lagen om påföljder och ingripanden vid lovligt byggande ändras i överensstämmelse med ändringarna i bygglovsreglerna.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om överförande av beslut i bostadslånefrågor till kommunerna.

Stockholm den 8 maj 1985

KJELL A. MATTSSON (c)

KERSTIN ANDERSSON (c)

IVAR FRANZÉN (c)

AGNE HANSSON (c)

BIRGITTA HAMBRAEUS (c)